

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 4C/32/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3820204879
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Chmelanová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2021:3820204879.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Ľubicou Chmelanovou v spore žalobkyne: Mgr. D. E., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom Z., Y. XX/XX, zastúpenej: Advokátska kancelária Jakubčová a partneri, s.r.o., so sídlom Bratislava, Mickiewiczova 2, proti žalovanej: Nemocnica s poliklinikou Prievidza so sídlom v Bojniciach, so sídlom Bojnice, Nemocničná 2, IČO: 17 335 795, zastúpenej JUDr. Gabrielou Reichovou, advokátkou so sídlom Martin, Pavla Mudroňa 26, za účasti intervenienta na strane žalovanej: KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Bratislava, Štefánikova 17, IČO: 31 595 545, zastúpeného JUDr. Felixom Neupauerom, advokátom, so sídlom Bratislava, Dvořákovo nábrežie 8/A, o náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym poskytnutím zdravotnej starostlivosti, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu **z a m i e t a**.
- II. Žalovaný má proti žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.
- III. Intervenient má proti žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa žalobou podanou dňa 13.11.2020 žiadala rozhodnúť o povinnosti žalovanej zaplatiť jej (žalobkyni) sumu 150.000 eur z titulu náhrady nemajetkovej ujmy a nahradiť jej trovy konania. V žalobe uviedla, že je dcérou nebohej pani R. E., narodenej v roku XXXX. Pani R. E. bola prevezená do Nemocnice s poliklinikou Prievidza záchrannou zdravotnou službou typu RZP dňa 18.04.2019 po páde z bicykla a operovaná dňa 23.04.2019. Počas zákroku nastali komplikácie, v dôsledku ktorých zomrela. Pani R. E. (matka žalobkyne) dňa 18.04.2019 utrpela úraz pri páde z bicykla, pričom v čase 11.36 hod. k nej bola aktivovaná záchranná zdravotná služba typu RZP. Následne bola transportovaná na traumatologickú ambulanciu NsP Bojnice približne v čase 12.01 - 12.30 hod. RTG vyšetrením bola u nej potvrdená zlomenina krčka stehrovej kosti s miernym posunom. Následne bola prijatá dňa 18.04.2019 (Zelený štvrtok) približne v čase 14.07 hod. na Ortopedicko-traumatologické oddelenie NsP Bojnice. Pri prijatí bola bez závažnejších zdravotných komplikácií. Bola indikovaná implantácia totálnej endoprotézy, ale údajne z prevádzkových dôvodov nebola operovaná, ale jej zákrok bol odložený až na 23.04.2019, t.j. po Veľkonočných sviatkoch, pričom zo strany zdravotného stavu pacientky neboli kontraindikácie k odkladu operačnej liečby o 5 dní. Následne jej boli podané iba lieky proti bolesti, dlaha a kľud na lôžku. V dňoch 22.04.2019 a 23.04.2019 v dokumentácii nie je žiadny záznam o vyšetrení dolných končatín, ani o kompresívnej bandáži predkolenia na prevenciu trombózy. Dňa 23.04.2019 (t.j. až po piatich dňoch) došlo k operačnému výkonu, počas ktorého sa vyskytli problémy; operačný výkon bol dokončený a pani R. bola prevezená na OAIM v bezvedomí, pričom krvný tlak bol nedostatočný, nakoľko bola v šoku a potom došlo k zastaveniu krvného obehu, k resuscitácii až k jej úmrtiu. Na základe podania žalobkyne na Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou

bolo týmto úradom zistené, že „boli zo strany poskytovateľa zdravotnej starostlivosti NsP Bojnice zistené nedostatky v zmysle porušenia § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti a službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov“ a že „odklad operačnej liečby z prevádzkových dôvodov o 5 dní je neprimeraný a zvyšuje riziko následných komplikácií.“ Podľa žalobkyne zdravotná starostlivosť, ktorá bola jej matke zo strany žalovanej poskytnutá, nebola v dohliadanom období adekvátna. Nebola jej poskytnutá riadna a včasná zdravotná starostlivosť, primeraná jej zdravotnému stavu a s využitím všetkých dostupných poznatkov, potrebných vyšetrení a najmä okamžitého operačného výkonu. Hrubé zanedbanie v zdravotnej starostlivosti malo za následok tie najzávažnejšie dôsledky spočívajúce v úmrtí pani O. E.. Žalobkyňa tak utrpela trvalú psychickú ujmu. S odkazom na § 2 ods. 1 zákona č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov hrubé zanedbanie v zdravotnej starostlivosti malo za následok vážne dôsledky spočívajúce v smrti pani R. E. (matky žalobkyne), čím bola žalobkyňi spôsobená ujma žalovaným, keďže stratila milovaného človeka. S odkazom na § 11 Občianskeho zákonníka a na § 13 Občianskeho zákonníka sú podľa žalobkyne splnené podmienky pre vznik zodpovednosti za porušenie alebo ohrozenie práva na ochranu osobnosti, a to: (a) existencia zásahu, ktorý je objektívne spôsobilý vyvolať nemajetkovú ujmu; (b) neoprávnenosť (protiprávnosť) zásahu podľa písm. (a); (c) príčinná súvislosť medzi zásahom, ktorý je objektívne spôsobilý vyvolať nemajetkovú ujmu podľa písm. (a) a neoprávnenosťou (protiprávnosťou) tohto zásahu podľa písm. (b). Podľa žalobkyne zo skutkového stavu daného prípadu je zrejmé, že nesprávne a v rozpore so zákonom bola poskytnutá zdravotná starostlivosť, ktorá nielenže je objektívne spôsobilá narušiť či ohroziť osobnostné práva žalobkyne, ale v danom prípade dokonca došlo k zásahu do osobnostného práva žalobkyne, keďže bolo poškodené jej právo na zdravie, rodinný život, ako aj život ako taký, čím je splnená podmienka existencie zásahu, ktorý je objektívne spôsobilý vyvolať nemajetkovú ujmu. Neoprávnenosť (protiprávnosť) zásahu je daná s odkazom na oznámenie Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou o výsledku šetrenia podania zo dňa 30.04.2020, z ktorého vyplýva, že zdravotná starostlivosť zo strany žalovanej ako poskytovateľa zdravotnej starostlivosti nebola poskytnutá v súlade so zákonom č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti a službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v znení neskorších predpisov) tým, že žalovaný konal v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi, z čoho vyplýva protiprávnosť zásahu do osobnostnej sféry žalobkyne, nakoľko jej milovaná mama zomrela. Príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním žalovanej ako pôvodcu zásahu a jeho objektívnou spôsobilosťou porušiť alebo ohroziť právo žalobkyne na ochranu osobnosti je daná tým, že v prípade, ak v dôsledku nesprávne poskytnutej zdravotnej starostlivosti dôjde k ohrozeniu či poškodeniu zdravia, resp. ohrozeniu života fyzickej osoby, objektívna spôsobilosť porušiť alebo ohroziť právo na ochranu osobnosti oprávnenej osoby je evidentná. Žalobkyňa v žalobe ďalej uviedla, že ochrany osobnosti sa domáha z dôvodu, že nesprávne poskytnutou zdravotnou starostlivosťou došlo v danom prípade k neoprávnenému zásahu do jej osobnosti, najmä do jej práva na život a zdravie a že došlo k závažnému poškodeniu zdravia pani O. E., matky žalobkyne, a to práve v dôsledku nedostatočnej, resp. nesprávnej zdravotnej starostlivosti, čo u nej (žalobkyne) spôsobilo a má za následok trvalú ujmu. Žalobkyňa v žalobe označila ako dôkaz úmrtný list a označila a predložila oznámenie ÚDZS zo dňa 30.4.2020.

2. Z vyjadrenia žalovanej k žalobe zo dňa 8.1.2021 vyplýva, že žalovaná žalobou uplatnený nárok neuznáva, považuje ho za nedôvodný a žalobu žiada zamietnuť. Žalovaná namieta tvrdenia žalobkyne o hrubom zanedbaní zdravotnej starostlivosti pacientke, ktorého následkom bolo jej úmrtie, ktoré sú len jej vlastným, subjektívnym hodnotením. Ako uvádza aj žalobkyňa, pre vznik zodpovednosti za porušenie, resp. ohrozenie práva na ochranu osobnosti sa vyžaduje naplnenie jednotlivých podmienok, ktorými sú existencia neoprávneného zásahu, vznik ujmy a príčinná súvislosť medzi takýmto neoprávneným zásahom a spôsobenou ujmu. Žalobkyňa tieto okolnosti nijako nepreukázala. Dohľad ÚDZS a jeho výsledky vo forme protokolu a následného rozhodnutia o uložení pokuty sú založené na zisťovaní prípadného postupu non lege artis zo strany poskytovateľa zdravotného zariadenia, t. j. konania v súlade s § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z. v platnom znení. ÚDZS v zmysle § 18 ods. 1 písm. b) zákona č. 576/2004 Z. z. vykonáva dohľad nad poskytovaním zdravotnej starostlivosti tým, že dohliada na správne poskytovanie zdravotnej starostlivosti a za podmienok ustanovených týmto zákonom ukladá sankcie, podáva návrhy na uloženie sankcie a ukladá opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov alebo ukladá povinnosť prijať opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov. Z uvedeného nepochybne vyplýva, že dohľad ÚDZS nie je zameraný na to, či prípadné (a to aj ním v protokole skonštatované) porušenie konkrétnej povinnosti poskytovateľa zdravotnej starostlivosti malo aj za následok poškodenie

zdravia, či iný škodlivý následok. ÚDZS teda neskúma a nevyhodnocuje priamu príčinnú súvislosť medzi postupom (aj prípadne nesprávnym) zo strany poskytovateľa a škodlivým následkom. V danom prípade bola pacientka hospitalizovaná po úraze, t. j. s vážnym poškodením zdravia, ktoré žalovaná nijako nezapríčinila, a ktoré samotné bolo prvotnou príčinou zdravotných ťažkostí pacientky. Tvrdenie žalobkyne, že výlučne postup žalovanej spočívajúci najmä v odložení operačného výkonu o päť dní bol priamou a rozhodujúcou, resp. jedinou okolnosťou spojenou so vznikom škodlivého následku - úmrtia pacientky je záverom minimálne predčasným a v danom štádiu konania zo strany žalobkyne nijako nepreukázaným. Takýto záver nevyplýva zo žiadneho ňou predloženého dôkazu. Je potrebné zásadne odlišovať následok správneho deliktu (nesprávne poskytnutá zdravotná starostlivosť) a následok vyodený v rámci občianskoprávnej zodpovednosti (za náhradu škody, prípadne za zásah do práv na ochranu osobnosti), ktorého posúdenie nespadá do pôsobnosti ÚDZS. Pre jednoznačné vyvodenie záveru o existencii občianskoprávnej zodpovednosti za neoprávnený zásah do osobnostnej sféry je potrebné preukázať všetky jednotlivé predpoklady jej vzniku. Ani spáchanie správneho deliktu totiž neznamena automaticky, že je daná občianskoprávna zodpovednosť poskytovateľa (v danom prípade za zásah do osobnostnej sféry žalobkyne), a že zistené porušenie právnej povinnosti poskytovateľa zo strany ÚDZS bez ďalšieho preukazuje vznik zodpovednosti za tvrdý zásah do osobnostnej sféry žalobkyne. Tak ako určenie prípadnej výšky nemajetkovej ujmy, tak ani posúdenie existencie kauzálneho nexusu ako nevyhnutných predpokladov zodpovednosti nie je predmetom vykonaného dohľadu, keď uvedené posúdenie nie je vôbec kompetenciou ÚDZS. Žalovaná tvrdí, že žalobkyňa nepreukázala existenciu jednotlivých predpokladov vzniku jej zodpovednosti za tvrdý zásah do osobnostnej sféry žalobkyne. Žalovaná ďalej vo svojom vyjadrení (aj napriek výhradám k základu uplatneného nároku) uvádza námietky k žalobe spočívajúce v tom, že zo žaloby nijako nevyplýva konkretizácia tvrdeného zásahu do osobnostnej sféry žalobkyne, že v tomto smere sú tvrdenia žalobkyne len veľmi všeobecné, a teda nepreukázané a že uplatnená výška nemajetkovej ujmy je absolútne neprimeraná, zásadným spôsobom vybočujúca z rámca priznávaných náhrad v obdobných veciach. Žalovaná vo vyjadrení označila ako dôkaz pokus o zmier zo dňa 2.7.2020, ktorý aj predložila.

3. Do tohto konania vstúpil intervenient na strane žalovanej: KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Bratislava, Štefánikova 17, IČO: 31 595 545 (na základe predchádzajúceho oznámenia o spore a výzvy na vstup do súdneho konania žalovanej zo dňa 8.12.2020 z dôvodu, že predmetné konanie súvisí s poisťnou udalosťou, ktorá je poisťovňou registrovaná pri poisťnej zmluve č. 6823963390 poisťenej žalovanej), a to v zmysle § 82 CSP z dôvodu, že v čase škodovej udalosti mala žalovaná s ním uzavretú poisťnú zmluvu pre o.i. aj poistenie zodpovednosti za škodu č. 6823963390, že uplatňovaný nárok žalobcu bol v čase podania žaloby odvodzovaný od škodovej udalosti, že poisťovňa bola zo strany žalovanej vyzvaná na vstup do konania s tým, že uviedla, že pokiaľ bude v konaní neúspešná, vzniknú z toho povinnosti poisťovní z poisťnej zmluvy, a teda poisťovňa má preukázateľný právny záujem na výsledku konania.

4. Intervenient na strane žalovanej sa pripojil v plnom rozsahu k procesnej obrane žalovanej a žalobu navrhol zamietnuť.

5. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení písomnému vyjadreniu žalovanej (v replike) uviedla všeobecne, že je potrebné si uvedomiť, že osobnosť človeka je individuálna a predstavuje predovšetkým súhrn špecifických osobných psychických vlastností konkrétneho ľudského jedinca, že občianskoprávna ochrana osobnosti vychádza z druhého oddielu druhej hlavy Ústavy SR, že právo na ochranu súkromia zahŕňa široký rozsah života človeka - právo na ochranu intímneho života, citového života, priateľských vzťahov, rodinných vzťahov a pod., že nesprávnou poskytnutou zdravotnou starostlivosťou zo strany žalovaného došlo v danom prípade k neoprávnenému zásahu do osobnosti žalobkyne, najmä do jej práva na život a zdravie. Žalobkyňa v replike ďalej uviedla, že žalovaný vyslovil ľútosť nad úmrtím matky žalobkyne, ktoré považuje za neúprimné, nakoľko sa žalovaný neobťažoval ani len odpovedať na pokus o zmier, ktoré mu zaslala žalobkyňa prostredníctvom právneho zástupcu a týmto nekonaním zvýšil ujmu žalobkyne, nakoľko bola vo veľmi zlom psychickom stave, že žalovaný nie je ani schopný po nesprávnom poskytnutí zdravotnej starostlivosti jej matke ani len odpovedať. Podľa výsledku podnetu Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou je zrejme, že hrubé zanedbanie v zdravotnej starostlivosti zo strany žalovaného malo za následok vážne dôsledky spočívajúce v smrti matky žalobkyne, čím jej bola spôsobená ujma, keďže stratila milovaného človeka, ktorá túto stratu ako jedináčik pociťuje o to viac. Z ÚDZS je zrejme, že žalovaný nebol o.i. schopný dva dni skontrolovať stav pacientky, čo popisuje výsledok podnetu, keď v dňoch 22.04.2019 a 23.04.2019 v dokumentácii nie je žiadny záznam

o vyšetrení dolných končatín, ako ani o kompresívnej bandáži predkola na prevenciu trombózy. Žalobkyňa na rozdiel od žalovanej tvrdí, že v podanej žalobe presne uviedla existenciu neoprávneného zásahu, vznik ujmy a príčinnú súvislosť, keďže zo skutkového stavu je zrejmé a nesporné, že nesprávne a v rozpore so zákonom bola poskytnutá zdravotná starostlivosť zo strany žalovanej, ktorá nielenže je objektívne spôsobilá narušiť či ohroziť osobnostné práva žalobkyne, ale v danom prípade dokonca došlo k zásahu do osobnostného práva žalobkyne, keďže bolo poškodené jej právo na zdravie, rodinný život, ako aj život ako taký a žalovaná konala v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi, z čoho vyplýva protiprávnosť zásahu do osobnostnej sféry žalobkyne, nakoľko jej zomrel najbližší človek. V prípade, ak v dôsledku nesprávne poskytnutej zdravotnej starostlivosti dôjde k ohrozeniu či poškodeniu zdravia, resp. ohrozeniu života fyzickej osoby, objektívna spôsobilosť porušiť alebo ohroziť právo na ochranu osobnosti oprávnenej osoby je evidentná. Tým je daná aj príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním žalovaného ako pôvodcu zásahu a jeho objektívnou spôsobilosťou porušiť alebo ohroziť právo žalobkyne na ochranu osobnosti. Existenciu neoprávneného zásahu preukazuje výsledok podnetu ÚDZS v prospech žalobkyne, bez ktorého nie je možné domáhať sa ochrany na súde žalobou, takže poukazovanie na "nedôležitosť" výsledku podnetu zo strany žalovanej, je plne irelevantné a navyše v rozpore s dobrými mravmi. Oznámenie o výsledku šetrenia podania ÚDZS uvádza, že zdravotná starostlivosť nebola adekvátne poskytnutá a zároveň nebola v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov. Zdravotná starostlivosť nebola poskytnutá správne. Túto skutočnosť potvrdzuje aj uloženie pokuty ÚDZS, ktorá dokazuje pochybenie žalovaného, jej výška je pritom irelevantná. Žalobkyňa uzavrela, že nakoľko medzi posúdením poskytnutej zdravotnej starostlivosti žalobcom a žalovaným existujú rozpory, navrhuje, „ak to bude mať súd za potrebné pre objektívne posúdenie poskytnutia zdravotnej starostlivosti pribrať do konania súdneho znalca, ako aj uložiť povinnosť žalovanému predložiť kompletnú zdravotnú dokumentáciu, vrátane pitevnej správy“.

6. Žalovaná v písomnom vyjadrení písomnému vyjadreniu žalobkyne (v duplike) zo dňa 13.4.2021 uviedla, že namieta tvrdenie žalobkyne, že podľa výsledku podnetu je zrejmé, že hrubé zanedbanie zdravotnej starostlivosti malo za následok smrť matky žalobkyne. Z obsahu oznámenia výsledku prešetrenia podnetu vyplýva, že ÚDZS považoval za nesprávny postup 1) odklad operačného riešenia (realizovaný až 23.4.2019), 2) chýbajúci záznam v zdravotnej dokumentácii o mechanickej bandáži, 3) chýbajúci záznam v zdravotnej dokumentácii o vyšetrení dolných končatín dňa 22.4.2019, 4) potrebu ventilácie po operácii endotracheálnou rúrkou alebo supraglottickou pomôckou. Pokiaľ ide o odklad operácie žalobkyne (úraz 18.04.2019, operačný výkon 23. 04. 2019, t. j. 5 dní), aj ÚDZS vo svojom oznámení uvádza, že na viacerých pracoviskách na Slovensku doba hospitalizácie pri implantácii totálnej endoprotézy bedrového kĺbu či už elektívna alebo z úrazovej indikácie neprekračuje 5 - 6 dní. Je potrebné zdôrazniť, že u pacientky neboli počas celej doby hospitalizácie žiadne známky zápalu ev. trombózy žíl dolných končatín, pričom u pacientky bola vykonávaná denne vizita službukonajúcim lekárom a boli realizované interné ako aj anesteziologické predoperačné vyšetrenia bez čo i len podozrenia na danú diagnózu. Pokiaľ ide o tvrdený následok poskytnutej zdravotnej starostlivosti - smrť matky žalobkyne, tento záver nevyplýva zo žiadneho dôkazu predloženého žalobkyňou, a to ani z oznámenia ÚDZS o prešetrení podnetu. Rozhodnutím ÚDZS číslo: ZS 304/00004/2020 zo dňa 03.7. 2020 bola žalovanej uložená pokuta vo výške 2.000 eur. Ak úrad vykonávajúci dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (§ 18 zákona č. 581/2004 Z.z.) tým, že kontroluje správnosť jej poskytnutia, a ak zistí (akékoľvek) pochybenie, môže pristúpiť k uloženiu sankcie, ktorou môže byť pokuta v závislosti od závažnosti zistených nedostatkov a ich následkov až do výšky 9.958,00 eur, pričom v tomto prípade ÚDZS uložil pokutu na dolnej hranici možného rozpätia, ktorú považoval za primeranú. Na konštatovanie ÚDZS, že v dňoch 22. 04. a 23. 04. 2019 chýbajú v dokumentácii záznamy o šetrení dolných končatín, chýbajú záznamy o kompresívnej bandáži, nie je možné založiť zjednodušujúci záver žalobkyne, že žalovaný pacientku dva dni neskontroloval. Naopak, pacientka bola denne monitorovaná službukonajúcim lekárom a postupne boli realizované predoperačné vyšetrenie, pričom predanestické vyšetrenie bolo realizované práve dňa 22.4.2019. Žalovaná trvá na tom, že žalobkyňa nepreukázala existenciu príčinnej súvislosti medzi konaním žalovaného (konkrétne vytykanými pochybeniami žalovanej pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti) a následkom, t.j., že niektoré z uvedených pochybení (prípadne viaceré) mali jednoznačný následok v podobe smrti jej matky. Túto okolnosť ako predpoklad vzniku prípadnej zodpovednosti žalovanej je však žalobkyňa povinná preukázať. Otázka následku (smrti matky žalobkyne) ako priameho a jediného/rozhodujúceho dôsledku oneskorenia operačného zákroku, resp. iného vytykaného nedostatku poskytnutej zdravotnej starostlivosti nie je naďalej nijako preukázaná. Podľa žalovanej výkon dohľadu ÚDZS a jeho závery nemajú žiadnu výpovednú hodnotu vo vzťahu k existencii príčinnej

súvislosti. ÚDZS v rámci výkonu dohľadu konštatuje správnosť, resp. nesprávnosť pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti bez toho, že by sa akýmkoľvek spôsobom vyjadroval k tomu, či prípadné nesprávnosti v postupe dohliadaného boli spojené s nejakým konkrétnym škodlivým následkom na zdraví pacienta (keď napríklad nesprávnym postupom pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti môže byť aj nesprávne vedenie zdravotnej dokumentácie) a prípadne v akom rozsahu. Ani protokol o vykonanom dohľade, resp. rozhodnutie o uložení sankcie nie je takým dôkazným prostriedkom, ktorý by preukazoval samotný nárok na náhradu škody/nemajetkovej ujmy aj pokiaľ ide o samotný kauzálny nexus.

7. Na pojednávaní dňa 7.9.2021 splnomocnená zástupkyňa žalobkyne navrhla vykonať výsluch žalobkyne a vykonať dôkaz listinou - oznámením ÚDZS predloženým žalobkyňou. Iné návrhy na dokazovanie nemala.

8. Splnomocnená zástupkyňa žalovanej na pojednávaní dňa 7.9.2021 dodala, že žalovaná má za to, že žalobkyňa neuniesla dôkaz tvrdenia ani povinnosť dôkaznú. Pokiaľ ide o povinnosť tvrdenia, žalobkyňa len veľmi všeobecne formuluje skutkové okolnosti na svojej strane, ktoré sú podkladom uplatneného nároku a tiež len všeobecným odkazom na závery ÚDZS hodnotí konanie žalovanej za protiprávne bez toho, že by uviedla ktorá konkrétna okolnosť, resp. skutočnosť poskytovania zdravotnej starostlivosti žalovaným mala viesť k škodlivému následku. Žalobkyňa nepreukazuje nijakým spôsobom existenciu príčinnej súvislosti medzi ÚDZS konštatovanými nedostatkami poskytovania zdravotnej starostlivosti, a jeho následkami, keď ÚDZS hodnotí len správnosť postupu pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti a sankcionuje prípadné pochybenia poskytovateľa pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti, ale v rámci svojho dohľadu nestavia záver prípadnej príčinnej súvislosti medzi poskytnutou zdravotnou starostlivosťou a jeho následkami. Zo záveru ÚDZS nevyplýva, že neskorší operačný zákrok, prípadne niektoré iné pochybenie, nebolo tou jedinou, resp. rozhodujúcou príčinou zdravotných komplikácií operačného zákroku, ktoré vyústili do úmrtia matky žalobkyne. Žalovaná naďalej namieta výšku požadovanej nemajetkovej ujmy.

9. Splnomocnený zástupca intervenienta na pojednávaní dňa 7.9.2021 uviedol, že sa v plnom rozsahu pripája k procesnej obrane žalovanej a dodal, že vo vzťahu k základu nároku žalobkyňa odvodzuje skutkové závery zo správy ÚDZS, ktoré však z tejto správy nevyplývajú. V konaní tak nie je dôkaz o tom, že žalovaná vyvolala zásah do osobnostných práv žalobkyne. Vo vzťahu k výške uplatneného nároku nad rámec toho, čo uviedla žalovaná, dodal, že žalobkyňa uplatnila žalovaný nárok v rozpore s nálezom Ústavného súdu z 05.12.2017, ktorý je uverejnený pod sp.zn. III. ÚS/288/2017, v zmysle ktorého rozhodovanie o výške priznanej náhrady nemajetkovej ujmy musí rešpektovať princíp rovnosti a teda, že v obdobných prípadoch sa má rozhodovať obdobne a že medzi výškou priznanej náhrady nemajetkovej ujmy a preukázanou ujmomou musí existovať vzťah primeranosti a že priznávanie náhrady nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv by nemal bez existencie závažných dôvodov prekračovať výšku náhrad poskytovaných obetiam násilných trestných činov. Žalobu žiadal zamietnuť a priznal podľa pomeru úspechu žalovanej a intervenientovi náhradu trov konania v plnom rozsahu.

10. Žalobkyňa, žalovaná ani intervenient nemali na pojednávaní žiadne ďalšie návrhy na dokazovanie.

11. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne, listinami - Oznámením výsledku prešetrenia podnetu Úradom pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou zo dňa 30.04.2020, pokusom o zmier pred podaním žaloby zo dňa 02. 07. 2020, rozhodnutím Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou zo dňa 3. 7.2020, na základ čoho zistil tento skutkový stav:

12. Z lustrácie v Registri obyvateľov bolo zistené, že pani R. E., narodená X.XX.XXXX zomrela dňa XX.X.XXXX. Jej jediným dieťaťom je D. E., narodená X.X.XXXX, t.j. žalobkyňa.

13. Z Oznámenia Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, pobočka Trenčín výsledku prešetrenia podnetu zo dňa 30.04.2020 vyplýva, že Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ďalej len „ÚDZS“) vykonal dohľad u žalovanej ako poskytovateľa zdravotnej starostlivosti v súvislosti s podnetom žalobkyne vo veci prešetrenia zdravotnej starostlivosti poskytovanej jej zosnulej matke XX.XX.XXXX E., narodenej v roku 1946, zo strany žalovanej. Z oznámenia vyplýva, že ÚDZS preskúmal dostupnú zdravotnú dokumentáciu, písomné stanoviská dotknutého poskytovateľa zdravotnej starostlivosti a požiadal o vypracovanie odborných stanovísk konzultantov úradu v odboroch ortopédia a anesteziológia a intenzívna medicína. O súčinnosť bola požiadaná zmluvná všeobecná

lekárka matky žalobkyne. ÚDZS dohľadom zistil, že matka žalobkyne bola liečená na vysoký krvný tlak s intoleranciou viacerých antihypertenzív, hypotyreózu pri autoimunitnej tyreopatii, v anamnéze ďalej dyslipoproteinémia, chronická dispepsia, dráždivý močový mechúr, stav po preliečení boreliózy, stav po cholecystektómii, apendektómii. Podľa vyjadrenia všeobecnej lekárky išlo o vitálnu a mobilnú pacientku. V oznámení sa ďalej uvádza, že dňa 18.04.2019 matka žalobkyne utrpela úraz pri páde z bicykla, v čase 11.36 hod. bola k nej aktivovaná záchranná zdravotná služba typu RZP. Posádkou bola transponovaná na traumatologickú ambulanciu NsP Bojnice v čase od 12.01 do 12.30 hod.. RTG vyšetrením bola potvrdená zlomenina krčka stehnovej kosti s miernym posunom. Matka žalobkyne bola prijatá na Ortopedicko-traumatologické oddelenie NsP Bojnice dňa 18.04.2019 (Zelený štvrtok) v poobedňajších hodinách - 14.07 hod.. Pri prijatí bola bez závažnejších zdravotných komplikácií, indikovaná bola implantácia totálnej endoprotézy, ale z prevádzkových dôvodov bol zvolený konzervatívny postup s odložením operácie až po Veľkonočných sviatkoch na 23.04.2019. V tomto období bol indikovaný kludový režim na lôžku, analgetiká, antirotačná dlahá a tromboprolaxia nízkomolekulovým heparínom. V dňoch 18.04.2019 a 19.04.2019 sú v dekurzných záznamoch popisy lokálneho nálezu ľavej dolnej končatiny s prejavom trombózy, aj v zázname interného vyšetrenia, ktoré bolo realizované dňa 19.04.2019. Matka žalobkyne bola kardiopulmonálne kompenzovaná, z internistického aspektu bez potreby špecifickej prípravy so zvýšeným rizikom trombembolizmu. Ďalšie dni 20.04.2019 a 21.04.2019 sa dokumentuje, že končatiny sú bez neurocirkulačnej poruchy, v dňoch 22.04.2019 a 23.04.2019 v dokumentácii nie je záznam o vyšetrení dolných končatín. O kompresívnej bandáži predkolení na prevenciu trombózy nie sú záznamy. Predanestické vyšetrenie realizované dňa 22.04.2019 bolo bez pozoruhodností. Dňa 23.04.2019 bol realizovaný plánovaný operačný výkon (podľa operačného protokolu v čase od 08.25 hod. do 09.30 hod., podľa grafického záznamu o anestézii cca od 08.35 hod. do 09.50 hod.). Počas operačného zákroku o 08.45 hod. sa vyskytli komorové extrasystoly, po podaní Cardilanu ustúpili. O 09.00 hod bol aplikovaný cement, po čom došlo k poklesu krvného tlaku krvi a pulzu. Podaný bol Atropín a opakovane Ephedrin. Krvný obeh sa čiastočne saturoval, ale nízka saturácia kyslíkom pretrvávala do konca operácie, kedy matka žalobkyne prestala komunikovať. Operačný výkon bol dokončený a matka žalobkyne bola prevezená na OAIM v bezvedomí, spontánne dýchajúca. Tam bola endotracheálne intubovaná a ventilovaná. Krvný tlak bol nedostatočný. Matka žalobkyne bola v šoku. Ďalšia plánovaná diagnostika nebola vykonaná, lebo došlo k zastaveniu krvného obehu a po neúspešnej kardiopulmonálnej resuscitácii došlo k úmrtiu. Z analýzy prípadu a najmä z pitevného nálezu vyplýva, že išlo o masívnu pľúcnu embóliu. Ako základná choroba je v pitevnom protokole uvedená trombóza a tromboflebitída ľavej stehnovej žily a stav po operácii zlomeniny krčka stehnovej kosti vľavo. V histologickom vyšetrení pľúc bol zachytený červený trombus v pravej vetve a pulmonalis. Pri pitve cieľným hľadaním nebol zistený trombembolický obsah v stehnových žilách. Z uvedeného je možno vyvodit', že trombus bol vyplavený zo žily dolnej končatiny smerom nahor alebo tromby boli z menších ciev, ktoré už mohli byť devastované. Patológ pretrváva na diagnóze tromboflebitídy. ÚDZS ďalej vo svojom oznámení uvádza, že otázkou je, či uvedený postup - odloženie operácie a tým aj predĺženie imobilizácie je postupom leg eartis, resp. akým podielom vplýval na následné komplikácie. ÚDZS uviedol, že vo všeobecnosti prevláda názor, že odloženie operácie do 48 hodín od úrazu nemá významný vplyv na následný zdravotný stav. Tak isto bol štatisticky dokázaný vplyv odkladu operácie nad 72 hodí v počte následných komplikácií a úmrtnosti. Podľa odbornej literatúry na základe porovnaní výsledkov jednotlivých štúdií sa dospelo k záveru, že odklad operácie zlomeniny proximálneho femolu vrátane intrakapsulárnych zlomenín nad 72 hodín má za následok zvýšené riziko závažných komplikácií. Vo vyjadrení NsP Bojnice argumentovali závažnosťou a náročnosťou výkonu implantácie totálnej endoprotézy bedrového kĺbu s potrebou vysoko kvalifikovaného operačného tímu, ktorý v období Veľkonočných sviatkov nebol k dispozícii. Úrad konštatuje, že implantácia totálnej endoprotézy bedrového kĺbu v nekomplikovanom teréne sa za ostatné desaťročia stal štandardizovaným výkonom, ktorý by mal byť zvládnutý každým atestovaným lekárom v pohotovostnej službe. Matka žalobkyne bola operovateľná už v deň prijatia a eventuálnu disproporciiu kvalifikácie a počtu operačného tímu je možné riešiť organizačnými opatreniami. Odklad operačnej liečby z prevádzkových dôvodov o 5 dní je neprimeraný a zvyšuje riziko následných komplikácií. Na viacerých pracoviskách na Slovensku doba hospitalizácie pri implantácii totálnej endoprotézy bedrového kĺbu, či už elektívna alebo z úrazovej indikácie neprekračuje 5 až 6 dní. Úrad k zdravotnej starostlivosti poskytovanej na Ortopedicko-traumatologickom oddelení konštatuje, že odklad operačného riešenia zlomeniny stehnovej kosti bol neprimeraný, tromboprolaxia nebola dostatočná (mechanická bandáž nie je dokumentovaná, dňa 22.04.2019 nie je v dokumentácii záznam o vyšetrení dolných končatín). K zdravotnej starostlivosti poskytovanej zo strany OAIM úrad konštatuje, že matka žalobkyne mala byť bezprostredne po operácii podoporne ventilovaná buď endotracheálnou rúrkou alebo supraglotickou pomôckou, pretože

bola prítomná hypoxémia, dychová nedostatočnosť a prechodne bola obehovo instabilná. Pneumotorax určite prispel k sťažnému priebehu komplikácie, ale v danom prípade mal druhotný význam. Úrad záverom konštatoval, že výkonom dohľadu boli zo strany poskytovateľa zdravotnej starostlivosti NsP Bojnice zistené nedostatky v zmysle porušenia § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti.

14. Rozhodnutím Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou č.k. ZS 304/00004/2020 zo dňa 3. 7.2020 bola žalovanej uložená pokuta vo výške 2.000,- eur za porušenie ustanovenia § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z.z., teda porušenie povinnosti poskytnúť zdravotnú starostlivosť správne. Porušenie spočíva v tom, že odklad operačného riešenia zlomeniny stehnovnej kosti bol neprimeraný (pacientka bola prijatá 18.04.2019, operovaná až 23.04.2019); tromboprofylaxia počas hospitalizácie na Ortopedicko - traumatologickom oddelení nebola dostatočná (mechanická bandáž podľa dokumentácie nebola realizovaná; dňa 22.04.2019 v dokumentácii nie je záznam o vyšetrení dolných končatín); bezprostredne po operácii dňa 23.04.2019 mala byť pacientka podporne ventilovaná (endotracheálnou rúrkou alebo supraglotickou pomôckou). Prvostupňový orgán za všetky vyššie uvedené nedostatky pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti zo strany účastníka (žalovanej) rozhodol, že pokutu ukladá v súčte 2.000 eur.

15. Z výsluchu žalobkyne bolo zistené, že do smrti matky mala obidvoch rodičov, že jej otec ešte žije a že je jedináčik. Podľa žalobkyne smrť matky bola pre ňu veľkou traumou. Matka bola vitálna, chodila na bicykli, mala tie diagnózy, ktoré sú popísané v oznámení ÚDZS. Následkom pádu z bicykla dňa 18.04.2020 došlo u nej k zlomenine krčka stehennej kosti. Žalobkyňa má za to, že aj s prihliadnutím na vek matky a vôbec na daný úraz, je táto diagnóza všeobecne riziková. Trápi ju, že za čas 5 dní, čo bolo matka hospitalizovaná a nemohla chodiť, dostala zápal žíl, pričom patológ uzavrel a zotrval na tom, že príčinou smrti bola pľúcna embólia s prvotnou príčinou zápalu žíl dolných končatín. Nečakala, že jej mama takto zomrie. Oslovovala ju mamička, mamina. Jej smrťou stratila najbližšieho človeka. Trápi ju, že matka zomrela vinou iného a keby bola včas operovaná, bola by tu stále. S mamou mala kamarátsky vzťah, doteraz sa nevyrovnala a ani sa nevyrovná, že ju stratila. Stratila ju preto, lebo niekto ju nechcel operovať, keď bolo treba. Ako zdravotníčka vie, že pri takýchto úrazoch je potrebná včasná chirurgická liečba, aby sa zabránilo komplikáciám. Zo správy ÚDZS sa dozvedela, že mama nemala v nemocnici ani bandáž dolných končatín. Po smrti mamy jej zostal len otec, ktorý má početné diagnózy, skomplikoval sa jej život. Do smrti mamy mala bezstarostný život, pretože mama sa dokázala postarať aj o otca a teraz, vzhľadom na jeho zdravotný stav sa o neho musí starať ona. Žalobkyňa ďalej uviedla, že mala šťastné detstvo, s rodičmi si rozumela. Spolu s nimi žila do skončenia strednej školy. Po skončení strednej školy v roku 1994 odišla pracovať do Bratislavy, kde doteraz býva. Aj napriek tomu bola v kontakte s mamou, každý deň jej telefonovala, dvakrát do mesiaca i viac krát chodila domov. Mama jej chýba každý deň, často plače. Mama jej bola všetkým, kamarátom, ktorý ju vypočul, ktorý jej poradil, napríklad keď bolo treba poradiť v partnerskom vzťahu. Matka jej pomáhala po finančnej stránke. Nie je vydatá, má partnerský vzťah 10 rokov, nemá vlastné deti. Keď mama spadla z bicykla v Čereňanoch, bola práve u rodičov doma, mamu odviezla RZP. Bola s ňou na centrálnom príjme a traumatologickom oddelení NsP, každý deň za ňou chodila. Naposledy s ňou bola na Veľkonočný pondelok. Pred operáciou v utorok ráno jej s otcom telefonovali, matka si sťažovala na bolesti nohy počas hospitalizácie. V utorok jej z nemocnice volali okolo obeda, povedali jej, že matka zomrela, že počas operácie došlo ku kardiálnym problémom, že ju hospitalizovali na ÁRE v šokovom stave, že ju resuscitovali. Po správe zostala v šoku, nevedela ako má reagovať a ako to má povedať otcovi. Jej bolesť je od smrti matky rovnaká, nezmierňuje sa, stačí keď si na to spomenie. Nemala také psychické problémy, že by musela vyhľadať psychológa alebo psychiatra. Mama bola životaschopná, sebestačná, viedla domácnosť, viedla všetkých z rodiny, bola akčný typ. Diagnózy, ktoré mala, jej nebránili v jej aktivitách. Viedla bežný život. V záhrade pestovala zeleninu.

16. Z listiny - pokus o zmier pred podaním žaloby zo dňa 02. 07. 2020 vyplýva, že žalobkyňa (prostredníctvom splnomocneného zástupcu) vyzvala žalovanú na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 70.000 eur do siedmich dní od doručenia výzvy v súvislosti s nesprávne poskytnutou zdravotnou starostlivosťou žalovanou u pani R. E..

17. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

18. Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadostučinenie.

19. Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

20. Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka výšku náhrady podľa ods. 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

21. Po zhodnotení výsledkov dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba žalobkyne nie je dôvodná. Súd vo veci vykonal všetky navrhnuté dôkazy s výnimkou oboznámenia sa s úmrtným listom alebo jej matky žalobkyne, ktorý žalobkyňa nepredložila. Nepredloženie tohto dôkazu nie je však samo o sebe dôvodom zamietnutia žaloby žalobkyne súdom.

22. Žalobkyňa žalobou v tomto spore žiadala rozhodnúť o povinnosti žalovanej zaplatiť jej sumu 150.000,- eur z titulu náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym poskytnutím zdravotnej starostlivosti žalovanej jej matke a nahradiť jej trovy konania. V žalobe uviedla, že práva na ochranu osobnosti vo forme náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (§ 11 a § 13 Občianskeho zákonníka) sa domáha z dôvodu, že nesprávne poskytnutou zdravotnou starostlivosťou zo strany žalovanej došlo v danom prípade k neoprávnenému zásahu do jej osobnosti, najmä do jej práva na život a zdravie a to práve v dôsledku nedostatočnej, resp. nesprávnej zdravotnej starostlivosti, čo u nej (žalobkyne) spôsobilo a má za následok trvalú ujmu. Podľa žalobkyne v tomto prípade je daná existencia neoprávneného zásahu, vznik ujmy i príčinná súvislosť keď zo skutkového stavu je zrejmé a nesporné, že nesprávne a v rozpore so zákonom bola poskytnutá zdravotná starostlivosť zo strany žalovanej, ktorá nielenže je objektívne spôsobilá narušiť či ohroziť osobnostné práva žalobkyne, ale v danom prípade dokonca došlo k zásahu do osobnostného práva žalobkyne, keďže bolo poškodené jej právo na zdravie, rodinný život ako aj život ako taký a žalovaná konala v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi, z čoho vyplýva protiprávnosť zásahu do osobnostnej sféry žalobkyne a v prípade, ak v dôsledku nesprávne poskytnutej zdravotnej starostlivosti dôjde k ohrozeniu, či poškodeniu zdravia, resp. ohrozeniu života fyzickej osoby, je objektívna spôsobilosť porušiť alebo ohroziť právo na ochranu osobnosti oprávnenej osoby evidentná, čím je daná aj príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním žalovaného, ako pôvodcu zásahu, a jeho objektívnou spôsobilosťou porušiť alebo ohroziť právo žalobkyne na ochranu osobnosti. Podľa žalobkyne existenciu neoprávneného zásahu preukazuje výsledok podnetu Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou v prospech žalobkyne - Oznámenie výsledku prešetrenia podnetu Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, pobočka Trenčín, zo dňa 30.04.2020, ktorý dôkaz žalobkyňa označila i predložila, v ktorom sa uvádza, že zdravotná starostlivosť nebola adekvátne poskytnutá a nebola zároveň v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, pričom skutočnosť, že zdravotná starostlivosť nebola poskytnutá správne, potvrdzuje uloženie pokuty ÚDZS, ktorá dokazuje pochybenie žalovaného. Žalobkyňa uzavrela, že oznámenie Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou z 30.04.2020 je dostatočným dôkazom, že pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti žalovaná pochybila a spôsobila smrť matky žalobkyne.

23. Žalovaná od začiatku tvrdila, že žalobkyňa nepreukázala existenciu podmienok vzniku jej zodpovednosti za tvrdený zásah do osobnostnej sféry žalobkyne. Podľa žalovanej dohľad ÚDZS a jeho výsledky vo forme protokolu a následného rozhodnutia o uložení pokuty sú založené na zisťovaní prípadného postupu non lege artis zo strany poskytovateľa zdravotného zariadenia, t. j. konania v súlade s § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z. v platnom znení. S poukazom na toto ustanovenie zákona č. 576/2004 Z. z. a na ustanovenie § 18 ods. 1 písm. b) zákona dohľad ÚDZS nie je zameraný na to, či prípadné (a to aj ním v protokole skonštatované) porušenie konkrétnej povinnosti poskytovateľa zdravotnej starostlivosti malo aj za následok poškodenie zdravia, či iný škodlivý následok, teda ÚDZS neskúma a nevyhodnocuje priamu príčinnú súvislosť medzi postupom (aj prípadne nesprávnym) zo strany poskytovateľa a škodlivým následkom. Podľa žalovanej pre jednoznačné vyvodenie záveru o existencii občianskoprávnej zodpovednosti za neoprávnený zásah do osobnostnej sféry je potrebné preukázať všetky jednotlivé predpoklady jej vzniku.

24. K tejto obrane žalovanej sa pripojil aj intervenient na strane žalovanej.

25. Žalobkyňa si v tomto spore uplatňuje nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle § 13 Občianskeho zákonníka a s poukazom na § 11 Občianskeho zákonníka s odôvodnením, že v dôsledku protiprávneho konania žalovanej (nesprávne a v rozpore so zákonom poskytovaná zdravotná starostlivosť žalovanej o matku žalobkyne) došlo ku smrti matky žalobkyne, čím bolo neoprávnené zasiahnuté do osobnostných práv žalobkyne. Podľa tvrdenia žalobkyne v tomto prípade sú splnené podmienky pre vznik zodpovednosti za nemajetkovú ujmu. Naopak, žalovaná a intervenient na strane žalovanej tvrdia, že v tomto prípade nie sú splnené podmienky pre vznik zodpovednosti žalovanej za nemajetkovú ujmu.

26. Vzhľadom na námietku žalovanej a tiež intervenienta na jej strane o nedostatku zodpovednosti žalovanej za nemajetkovú ujmu spôsobenú neoprávneným zásahom žalovanej do osobnosti žalobkyne (teda čo do základu nároku), súd najskôr skúmal, či je daná táto zodpovednosť na strane žalovanej.

27. V konaní nebolo medzi stranami sporu sporné, že matka žalobkyne ako pacientka sa podrobila u žalovanej dňa 23.04.2019 operačnému výkonu v súvislosti s úrazom, ktorý utrpela v dôsledku pádu z bicykla dňa 19.04.2019 (zlomenina krčka stehennej kosti), od ktorého dňa, t.j. 19.04.2019 bola hospitalizovaná u žalovanej. Tiež zostalo nesporné, že po operačnom zákroku dňa 23.04.2019 matka žalobkyne v zdravotníckom zariadení žalovanej zomrela.

28. Na vznik občianskoprávnej sankcie za nemajetkovú ujmu spôsobenú neoprávneným zásahom do osobnosti fyzickej osoby musia byť splnené zákonné predpoklady, ktorými sú: a) existencia zásahu, ktorý vyvolal alebo bol objektívne spôsobilý vyvolať ujmu spočívajúcu v porušení alebo ohrození osobnostných práv chránených ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka, b) neoprávnený (protiprávny) charakter tohto zásahu a po c) existencia príčinnej súvislosti medzi zásahom a vzniknutou ujmu. Nenaplnenie ktoréhokoľvek z týchto predpokladov potom vylučuje možnosť vzniku sankcií podľa ustanovenia § 13 Občianskeho zákonníka. V prípade existencie zásahu ako podmienky pre vznik občianskoprávnej sankcie podľa § 13 Občianskeho zákonníka musí ísť o zásah do osobnostnej sféry fyzickej osoby chránenej ustanoveniami § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, pričom stačí, ak ide o zásah, ktorý je objektívne spôsobilý vyvolať ujmu, ktorá spočíva nielen v porušení, ale aj v samotnom ohrození osobnosti fyzickej osoby. Predpokladom úspešného uplatnenia práva na ochranu osobnosti je jednak to, že došlo k neoprávnenému zásahu a jednak to, že tento zásah bol objektívne spôsobilý privodiť ujmu na právach chránených ustanovením § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Zodpovednosť za nemajetkovú ujmu spôsobenú neoprávneným zásahom do osobnosti fyzickej osoby je objektívnou zodpovednosťou. Platí, že nesprávne a v rozpore so zákonom poskytnutá zdravotná starostlivosť, ktorej následkom je smrť pacienta, je objektívne spôsobená narušiť či ohroziť osobnostné práva žalobkyne ako dcéry zomrelej matky. Pokiaľ ide o zásah a jeho neoprávnenosť (protiprávnosť) žalobkyňa odkazuje na Oznámenie výsledku prešetrenia podnetu ÚDZS zo dňa 30.04.2020. Neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti je konanie, ktoré je v rozpore s právami a povinnosťami pôvodcu zásahu stanovených právnym poriadkom. V tejto súvislosti súd odkazuje na zákon č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti. V zmysle § 2 ods. 1 tohto zákona je zdravotná starostlivosť súbor pracovných činností, ktoré vykonávajú zdravotnícki pracovníci, vrátane poskytovania liekov, zdravotníckych pomôcok a dietetických potravín s cieľom predĺženia života fyzickej osoby, zvýšenia kvality jej života a zdravého vývoja budúcich generácií; starostlivosť zahŕňa prevenciu, dispenzarizáciu, diagnostiku, liečbu, biomedicínsky výskum, ošetrovateľskú starostlivosť a pôrodnú asistenciu. Podľa § 4 ods. 3 tohto zákona poskytovateľ je povinný poskytovať zdravotnú starostlivosť správne. Zdravotná starostlivosť je poskytnutá správne, ak sa vykonávajú všetky zdravotné výkony na správne určenie choroby so zabezpečením včasnej a účinnej liečby s cieľom uzdravenia osoby alebo zlepšenia stavu osoby pri zohľadnení súčasných poznatkov lekárskej vedy a v súlade so štandardnými postupmi na výkon prevencie, štandardnými diagnostickými postupmi a štandardnými terapeutickými postupmi pri zohľadnení individuálneho stavu pacienta. Je pravdou, že Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou vo svojom Oznámení výsledku prešetrenia podnetu zo dňa 30.4.2020 záverom konštatoval, že výkonom dohľadu boli zo strany poskytovateľa zdravotnej starostlivosti NsP Bojnice zistené nedostatky v zmysle porušenia § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti. Je tiež pravdou, že ten istý

úrad rozhodol rozhodnutím zo dňa 3.7.2020 o uložení pokuty žalovanej za nedostatky pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti zo strany účastníka (žalovanej) v súčte 2.000 eur.

29. Súd však dodáva, že okrem existencie neoprávneného zásahu a ujmy je podmienkou vzniku občianskoprávnej sankcie podľa § 13 Občianskeho zákonníka aj existencia príčinnej súvislosti medzi neoprávneným zásahom do osobnosti fyzickej osoby objektívne spôsobilým vyvolať nemajetkovú ujmu spočívajúcim buď v porušení, či len v ohrození osobnosti fyzickej osoby a vznikom tejto nemajetkovej ujmy. Príčinná súvislosť (kauzálny nexus) je podstatným prvkom zodpovednostnej skutkovej podstaty. Vyžaduje sa, aby protiprávne konanie a vznik škody (ujmy) boli v logickom slede, teda aby protiprávne konanie bolo príčinou a vznik škody (ujmy) vrátane jej rozsahu následkom tejto príčiny. Nestačí iba pravdepodobnosť príčinnej súvislosti, či okolnosti nasvedčujúce jej existencii; príčinnú súvislosť treba vždy preukázať. Rozhodujúca je vecná súvislosť príčiny a následku a túto nemožno riešiť vo všeobecnej rovine, ale vždy v konkrétnych súvislostiach. Príčinou vzniku škody môže byť len také konanie (alebo opomenutie), bez ktorého by škodný následok nevznikol. Otázka príčinnej súvislosti medzi určitým protiprávnym konaním a konkrétnou škodou (ujmou) je otázkou skutkovou. Dôkazné bremeno pri dokazovaní príčinnej súvislosti zaťažuje v tomto prípade žalobkyňu ako poškodenú. Existenciu príčinnej súvislosti zisťuje súd, ktorý so zreteľom na konkrétne okolnosti vyhodnocuje, či tu príčinná súvislosť je alebo nie je.

30. Súd s prihliadnutím na vyššie uvedené uzavrel, že žalobkyňa nepreukázala existenciu/splnenie všetkých predpokladov pre vznik zodpovednosti žalovanej z titulu neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobkyne. Žalobkyňa na preukázanie týchto predpokladov predložila len Oznámenie výsledku prešetrenia podnetu ÚDZS zo dňa 30.04.2020, ktorý dôkaz súd vykonal (podľa žalobkyne je Oznámenie Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou z 30.04.2020 dostatočným dôkazom, že pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti žalovaná pochybila a spôsobila smrť matky žalobkyne) a navrhla vykonať výsluch žalobkyne, ktorý rovnako súd vykonal. Z výsluchu žalobkyne vyplýva, že smrťou matky žalobkyne bolo zasiahnuté do práva na ochranu jej osobnosti. Skutočnosť, či tento zásah zo strany žalovanej bol neoprávnený a či je tu príčinná súvislosť medzi existenciou neoprávneného zásahu a vzniknutou ujmou žalobkyne, bol v konaní a zostal v konaní sporný. Súd vyhodnotil, že toto Oznámenie obsahuje výpočet zistených nedostatkov ÚDZS pri výkone dohľadu na strane poskytovateľa zdravotnej starostlivosti - žalovanej. Z tohto oznámenia však podľa názoru súdu nie je možné uzavrieť, že medzi príslušným postupom žalovanej pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti (zistené nedostatky popísané v tomto oznámení) matke žalobkyne a jej smrťou a následnou ujmou na strane žalobkyne, je daná príčinná súvislosť. Takýto záver z Oznámenia nevyplýva. Za stavu, že žalovaná spolu s intervenientom sa procesne bránili tým, že žalobkyňa nepreukázala všetky predpoklady pre vznik zodpovednosti za vzniknutú ujmu na strane žalovanej, potom je na žalobkyňu dôkazné bremeno preukázať svoje tvrdenia a preukázať aj splnenie podmienok pre vznik zodpovednosti žalovanej za zásah do práv na ochranu osobnosti žalobkyne, naviac, ak príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním a konkrétnou škodou (ujmou) je otázkou skutkovou. Súd predložený dôkaz - Oznámenie výsledku prešetrenia pomeru ÚDZS nepovažuje za dôkaz, ktorý by preukazoval príčinnú súvislosť ako jednu z podmienok vzniku zodpovednosti žalovanej. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na postavenie Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou upravené v zákone č. 581/2004 Z.z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou. ÚDZS podľa § 18 ods. 1 písm. b) tohto zákona vykonáva dohľad nad poskytovaním zdravotnej starostlivosti tým, že dohliada na správne poskytovanie zdravotnej starostlivosti a vedenie zdravotnej dokumentácie a za podmienok ustanovených týmto zákonom (§ 50 ods. 2,3 a 11) 1. ukladá sankcie, 2. podáva návrhy na uloženie sankcie, 3. ukladá opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov alebo ukladá povinnosť prijať opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov. ÚDZS tak neskúma a nevyhodnocuje priamu príčinnú súvislosť medzi postupom (prípadne aj nesprávnym) zo strany poskytovateľa a škodlivým následkom a ani to nemá vo svojej kompetencii. Súd opakuje, že nestačí iba pravdepodobnosť príčinnej súvislosti, či okolnosti nasvedčujúce jej existencii; príčinnú súvislosť treba vždy preukázať. V tejto súvislosti nebolo preukázané, či a ak, potom ktorý z nedostatkov alebo ktoré z nedostatkov pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti matke žalobkyne zo strany žalovanej sú v príčinnej súvislosti so vzniknutou ujmou na strane žalobkyne. Rovnaký záver súdu platí aj na rozhodnutie ÚDZS o uložení pokuty žalovanej.

31. S dokazovaním v sporovom konaní (ako je tomu v tomto konaní) súvisia aj povinnosti, ktoré musia strany sporu splniť ešte predtým, ako súd začne dokazovať, a to je povinnosť strán tvrdiť a navrhovať dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. V súčasnosti účinný procesný poriadok, ktorým je

Civilný sporový poriadok zvyšuje procesnú zodpovednosť strán v dokazovaní a obmedzuje aktivitu súdu pri navrhovaní, a teda aj vykonávaní dôkazov. Dokazovanie v sporovom konaní je ovládané prejednacou zásadou. Prejednacía zásada úzko súvisí s povinnosťou tvrdenia a dôkaznou povinnosťou účastníkov sporového konania. S odkazom na § 132 CSP má žalobca dôkaznú povinnosť, čo znamená, že musí na preukázanie svojich tvrdení označiť dôkazy. Dôkazné bremeno je procesná zodpovednosť účastníka za výsledok konania, pokiaľ je určovaný výsledkom vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho, že tvrdenie účastníka nie je preukázané ani na základe navrhnutých dôkazov a súdom vykonaných dôkazov, je pre účastníka nepriaznivé rozhodnutie. Účastník musí preukázať to, čo tvrdí, len potom môže súd zobrať jeho tvrdenie za základ svojho rozhodnutia. Žalobca musí preukázať skutočnosti, na základe ktorých mu jeho právo patrí. Inými slovami dôkazné bremeno týkajúce sa skutočností leží na tom účastníkovi konania, ktorý z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé dôsledky, ide teda o toho účastníka, ktorý existenciu takých skutočností tvrdí. Žalobca musí preukázať skutočnosti, na základe ktorých mu jeho právo patrí, teda v tomto prípade dôkazné bremeno na preukázaní splnenia predpokladov pre vznik zodpovednosti žalovaného za vzniknutú ujmu na strane žalobkyne je na žalobkyňu. Žalobkyňa v replike uviedla, že „nakoľko medzi posúdením poskytnutej zdravotnej starostlivosti žalobcom a žalovaným existujú rozpory, navrhuje, ak to bude mať súd za potrebné pre objektívne posúdenie poskytnutia zdravotnej starostlivosti, pribrať do konania súdneho znalca ako aj uložiť povinnosť žalovanému predložiť kompletnú zdravotnú dokumentáciu vrátane pitevnej správy“. V konečnom dôsledku splnomocnená zástupkyňa žalobkyne navrhla na pojednávaní vykonať dôkaz - výsluch žalobkyne, dôkaz listinou - Oznámením ÚDZS predloženým žalobkyňou, ktoré dôkazy súd na pojednávaní aj vykonal. Žalobkyňa v priebehu pojednávania iné dôkazy neoznačila, nenavrhlala a nepredložila, a to ani najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí.

32. Keďže žalobkyňa nepreukázala splnenie všetkých podmienok pre vznik zodpovednosti za neoprávnený zásah do práva na ochranu jej osobnosti, súd žalobu čo do základu ako nedôvodnú zamietol. Vzhľadom na zamietnutie žaloby čo do základu nároku, súd majúc na zreteli zásadu hospodárnosti konania, sa nezaoberal oprávnenosťou nároku žalobkyne čo do výšky uplatnenej nemajetkovej ujmy.

33. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalovaná i intervenient mali vo veci plný úspech, súd im preto priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu, v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu, zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti.